

DICHT DE DIGITALE KLOOF

VEROVER
DE STAD

gent.pvda.be

PVDA

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

21. SLIMME STAD

Gent moet een 'sociaal slimme' stad zijn. Een stad waar iedereen kan rekenen op gebruiksvriendelijke stadsdiensten van topkwaliteit, vrij kan discussiëren en beslissen over de toekomst van de buurt en inzicht kan krijgen in wat het stadsbestuur allemaal uitvoert. Helaas, het huidige stadsbestuur gebruikt de nieuwe technologie liever om te besparen bij de stadsdiensten waardoor die minder toegankelijk worden. Wij willen de mogelijkheden van de 'slimme' technologieën verder uitbouwen om het dagelijkse leven van de Gentenaars te verbeteren en om ieders stem vrij te laten weerklinken.

WAT WE WILLEN:

EEN. DIGITALE DEMOCRATIE

- We geven de burger inzicht in de beslissingen van de stad door de stedelijke prioriteiten in de stadsbegroting helder en duidelijk te visualiseren, en de informatie erachter beschikbaar te stellen.
- We zorgen voor een digitale ethische mailbox waarin alle Gentenaars anoniem melding kunnen doen van fraude, ongeoorloofd machtsmisbruik of belangenvermenging.
- We zetten in op reële participatie met toegankelijke digitale referenda over concrete beleidspunten.
- We richten een breed democratieplatform op waar burgers voorstellen kunnen doen, erover kunnen discussiëren en erop stemmen. We zorgen ervoor dat dit zowel digitaal als op wijkniveau ingeplant wordt.
- We garanderen met een platform inspraak voor jongeren. Ook laten we hen op school kennismaken met digitale participatie in de wijk of op schoolniveau.
- We verzetten ons tegen een veralgemening van het gebruik van 'slimme camera's' in de straten.

TWEE. SLIMME KLANTVRIENDELIJKE STADSDIENSTEN

- We maken de stadsadministratie en dienstverlening eenvoudiger en transparanter.
- We gebruiken de door digitalisering vrijgekomen tijd om de bevolking beter bij te staan en de dienstverlening toegankelijk te maken.
- Om de toegankelijkheid te garanderen, gaan we inclusief te werk. De gebruikservaring moet centraal staan bij de overgang naar nieuwe technologieën. Gent moet ook in de toekomst blijven inzetten op digitale inclusie.
- We maken gebruik van nieuwe technologie om de Gentenaars te informeren over wat er te doen staat in hun wijk of straat of over wat de stad voor hen kan betekenen. We blijven ook democratie op wijkniveau ontwikkelen.
- We verbinden de verschillende stedelijke databases om op te sporen wie recht heeft op ondersteuning. Die steun moet zoveel mogelijk automatisch toegekend worden. Via een online platform maken we het eenvoudig deze ondersteuning ook te krijgen.
- We zorgen ervoor dat de stadsdiensten overschakelen op open source software.
- Alle software die de stad ontwikkelt of laat ontwikkelen, wordt open source beschikbaar gesteld.

DRIE. ONZE INFORMATIE IN EIGEN HANDEN HOUDEN

- Bij het verzamelen van data op publieke plaatsen, garanderen we privacy en veiligheid. Zo kiezen we voor technologie opgebouwd rond het principe '*privacy by design*' zodat de data niet voor andere doeleinden misbruikt kunnen worden.
- Omdat deze publieke data van ons allemaal zijn, moeten ze in publieke handen blijven. We zien erop toe

dat het gebruik ervan transparant verloopt.

- We verzamelen alle stedelijke data, van de overheid of afkomstig van publieke plaatsen, op een open en gestructureerde manier in een centrale database die hergebruik door alle burgers toelaat. De stad moet een actief beleid hanteren inzake openbaarheid van bestuur.

VIJF. BOUWEN AAN EEN SOCIALE DIGITALE SAMENLEVING

- Via het onderwijs zorgen we ervoor dat jongeren al vroeg hun technologische creativiteit kunnen ontplooiën. We verhogen het aantal uren leren coderen in de basisscholen drastisch.
- We organiseren ook in de wijken toegankelijke sessies over technologie zodat iedereen mee is en men de digitale rechten maximaal kan benutten. In de nieuwe wijkhuizen moet men gratis toegang krijgen tot het internet en ondersteund worden bij het gebruik.
- De goede praktijken inzake digitalisering die toegepast worden in de nieuwe stadsbibliotheek De Krook moeten ook hun ingang vinden in wijkbibliotheken. Zo verlagen we maximaal de drempel voor zij die niet in het centrum wonen.
- We ondersteunen organisaties uit de stad om hun werking te innoveren met gepaste technologische oplossingen.
- We voorzien snel, open en gratis internet op openbare plaatsen en gebouwen.

VIJF. DE STAD ALS SOCIALE INNOVATOR

- Bij nieuwe projecten vertrekken we vanuit de noden van burgers en in dat kader beslissen we welke hightech of lowtech oplossingen het best geschikt zijn. Daarbij kiezen we voor de optie met de kleinste privacy gevaren.
- We stimuleren de ontwikkeling van innovatieve sociale ‘fablabs’ waar coöperatieve organisaties experimenteren met nieuwe vormen van duurzame en lokale productie.
- De Stad Gent ontwikkelt een digitaal observatorium waar alle Gentse huurwoningen in opgenomen zijn. Daar kunnen huurders info krijgen over de huurprijs, voorwaarden, beschikbare attesten, contact leggen met de eigenaars en woningen beoordelen.
- We transformeren de stad naar een sociale slimme stad. We zorgen dat Gent een voorloper blijft in sociale digitale innovatie.

VISIE

De smartphone heeft ons leven veranderd. De kans dat je dit aan het lezen bent op zo’n slimme telefoon is groot. Daarna gebruik je misschien een andere app om je weg te vinden naar het centrum van de stad, of om op te zoeken wanneer de volgende bus aankomt. Op die bus stuur je wellicht een berichtje naar je afspraak dat je er wat later zal zijn omdat je een razend interessant verkiezingsprogramma aan het lezen bent. Dankzij de aaneenschakeling van allerlei nieuwe technologieën is je gsm vandaag veel meer dan alleen een apparaat om mee te bellen, hij is een grote rol gaan spelen in ons dagelijks leven.

Maar zoals alle vormen van technische vooruitgang kan ook deze techniek op een andere manier gebruikt worden. Apps kunnen je ongevraagd en ongeweten volgen of bespioneren. Je job kan morgen plots overbodig worden omdat een app die job vervangt. Dan moet je noodgedwongen aan de slag voor een groot buitenlands bedrijf waarvan je via een andere app je orders krijgt. Grote bedrijven azen via je smartphone op alle mogelijke informatie – ‘data’ – over jou en de mensen in je omgeving. Deze informatie is geld waard want door haar te analyseren komen bedrijven erachter hoe ze je het best iets kunnen verkopen. Hoe meer data ze bezitten, hoe beter ze erin slagen je te doen kopen en hoe meer winst ze dan kunnen maken. Daarom zoeken ze voortdurend naar nieuwe manieren om meer data te vergaren over ons allemaal.

Ook onze steden proberen 'slimmer' te worden. Dat kan op allerlei manieren. Zo kunnen digitale diensten de stedelijke administratie efficiënter maken en dichterbij de Gentenaars brengen. En sensoren op straat kunnen het verkeer vlotter laten verlopen. Via online platformen zou de stad gemakkelijker burgers kunnen bereiken en mee laten beslissen. Of haar beleid transparanter kunnen maken. Nieuwe technologieën kunnen ook helpen de ecologische transformatie mogelijk te maken waar onze planeet naar snakt.

Het stadsbestuur voert een strikt open-databeleid en stelt op die manier zo veel mogelijk informatie open ter beschikking. Het is op zich een goed idee dat wij als burgers zelf met onze data aan de slag kunnen gaan. Maar in de praktijk maken vooral private spelers gebruik van deze data om hun investeerders er winst mee te laten maken. Want alle subsidies voor incubatoren en alle omkadering van start-ups ten spijt, als innovatieve ontwikkelaar ben je verplicht te zoeken naar kortetermijnrendement voor risico-investeerders en zelfs daar slagen veel projecten amper in. En wat vangen deze private spelers met onze data aan? De transparantie is hier vaak volledig zoek.

De stad kan een sociale innovator zijn die in de wijken voeling heeft met de behoeften en er creatieve ontwikkelaars mee uitdaagt om hightech of lowtech oplossingen aan te reiken. Zo kunnen we ook vermijden dat de digitale openbare diensten van morgen vandaag al vermarkt worden.

Veel technologiebedrijven beschikken over bepaalde technieken om problemen te kunnen vinden. Door van onderuit en participatief te werken zou de stad de echte problemen kunnen vinden, die oplossingen nodig hebben. Dan zou ze ook alleen maar data verzamelen met een duidelijk doel voor ogen. Dat zou ingaan tegen de trend om zo veel mogelijk mensen voortdurend te monitoren. Het zou misbruik tegengaan en privacy vooropzetten. Dan zou de stad zelf de controle houden over wie welke data in de stad verzamelt en er meester over blijven.

EEN. DIGITAAL DE DEMOCRATISCHE WERKING VAN DE STAD VERSTERKEN

In plaats van de achterkamer- en skyboxpolitiek in onze stad gebruiken we technologie om de ramen van het stadhuis open te zwieren. We maken de beslissingen van de stad toegankelijk, bijvoorbeeld door de budgetten overzichtelijk in kaart te brengen en de gegevens erachter beschikbaar te stellen voor verdere analyse. Dan kunnen burgers en verenigingen echt betrokken worden. We zorgen ook voor een digitale ethische mailbox waarin iedere burger fraude van topambtenaren kan melden, met garantie op anonimiteit. Ook machtsmisbruik of belangenvermenging door politici of stadspersoneel moet kunnen gemeld worden via deze mailbox.

Participatie moet de hoeksteen zijn. Ondanks haar grote verklaringen heeft het huidige stadsbestuur lak aan debat in de stad. Wijk- en infovergaderingen worden strak geregisseerd om inspraak te minimaliseren. Mensen worden opgesplitst, krijgen amper het woord, of hun opmerkingen worden achteraf doodleuk niet naar hogerhand gecommuniceerd. Wij willen het debat net versterken. Daarom richten we een democratieplatform in waar iedereen voorstellen kan doen, ze bediscussiëren en erop stemmen. Ook organiseren we zelf regelmatig referenda over concrete punten. Die zijn in de wijkhuizen zowel online als offline toegankelijk.

Jongeren in de stad hebben vandaag amper een stem. We moeten hen inspraak bieden in hun leefomgeving en in de stad. Daarvoor lanceren we een mobiel toegankelijk participatieplatform waarop ze hun visie op de stad kunnen geven en bediscussiëren. Ook starten we projecten in de stedelijke scholen om jongeren op een digitale manier inspraak te geven in hun school.

TWEE. SLIMME KLANTVRIENDELIJKE STADSDIENSTEN

Het huidige stadsbestuur heeft de digitale techniek aangegrepen om te besparen op personeel. De voorbije legislatuur was Gent van alle Vlaamse steden de koploper in het snijden in stadspersoneel, zowel procent-

tueel als in absolute cijfers. Sinds 2011 doen de stadsdiensten het met meer dan 1000 mensen minder. Wij gebruiken de digitalisering net om de stadsdiensten te versterken, toegankelijker te maken en op elkaar af te stemmen. De tijd die vrijkomt omdat er minder administratie is, laten we door het stadspersoneel gebruiken om mensen bij te staan en drempels te verlagen.

Als we nieuwe technologieën ontwikkelen, staat de toegankelijkheid centraal. Dat kunnen we doen door het contact met de burger te gaan diversifiëren. We zorgen ervoor dat dezelfde kwalitatieve dienstverlening er is op een online toegankelijke wijze voor de tech-savvy Gentenaars, maar ook op een offline toegankelijke manier in een stadsloket bij een stadsmedewerker. Zo houden we iedereen aan boord.

Ook als we niet weten dat we de stad nodig hebben, kan die er voor ons zijn. Door verschillende databases in de stad met elkaar te verbinden kunnen we op een eenvoudige manier opsporen welke dienstverlening nuttig is voor wie. Zo kunnen we proactief te werk gaan en de burgers zelf op de hoogte brengen van nuttige informatie en zelfs op een eenvoudige manier automatisch de ondersteuning toekennen waar ze recht op hebben.

Wij willen dat de stad overschakelt op open source software bij al haar activiteiten. Dat laat toe de onafhankelijkheid te bewaren tegenover de grote internationale technologiebedrijven. Nieuwe programma's van de stad worden dan ook open source gemaakt. Dan kunnen burgers en verenigingen voortbouwen op apps om ze te verbeteren en is het duidelijk wat er gebeurt met de persoonlijke data die erin omgaan. Dat is de voorwaarde om duurzaam aan open IT-innovatie te doen.

DRIE. ONZE INFORMATIE IN EIGEN HANDEN HOUDEN

In een slimme stad boordevol sensoren en camera's maken we door ons reilen en zeilen voortdurend nieuwe informatie aan over wat we doen. Omdat deze data door ons allemaal samen gemaakt worden, horen ze ook van ons allemaal te zijn. Daarom zetten we in op open data, niet alleen van de stadsdiensten, maar van alle data afkomstig van publieke plaatsen of van stedelijke initiatieven. We verzamelen al deze data volgens een duidelijke open structuur in een databank. Daar kan iedereen ze zien, en ook zien wat ermee gedaan wordt. De stad moet dan ook al haar data openstellen, maar ook duidelijk aangeven hoe ze ermee omspringt. Tot slot zorgen we voor veiligheid en privacy assessment volgens het principe 'privacy by design' dat meteen bij het verzamelen alleen de nodige informatie bijhoudt en de data verrijkt met de noodzakelijke metadata.

Als we er slim mee omspringen kunnen die data van groot nut zijn. We stimuleren stadsdiensten, burgers en verenigingen dan ook ermee aan de slag te gaan. Wel is daarbij belangrijk dat wij blijven weten wat er met de data gebeurt en dat de nieuwe data die door deze toepassingen gegenereerd worden, opnieuw in de open database terechtkomen voor verder gebruik. Daarom verbinden we aan het gebruik van de data de verplichting te werken volgens het principe 'open source, open architectuur, open standaard en open data'.

VIER. BOUWEN AAN EEN SOCIALE DIGITALE SAMENLEVING

Digitale projecten kunnen de sociale ongelijkheid in de stad versterken. Projecten die snel veel winst willen maken, sluiten financieel minder krachtige stadsgenoten automatisch uit. Daarom stimuleren we de ontwikkeling van openbare projecten die iedereen ten goede komen en zorgen we voor een inclusief slimme stad. In scholen zetten we in op creativiteit rond allerlei technologische toepassingen om jongeren op te leiden zodat ze met de knowhow toekomstige innovatie kunnen ontwikkelen. Dit kan verder ook alle jongeren positieve ervaringen laten opdoen met participatie via digitale innovaties. Het initiatief om kinderen te leren coderen in de derde graad van de basisschool is een stap in de goede richting. Maar voorlopig blijft het beperkt tot één uur per jaar, wat ruim onvoldoende is om zelfs maar te proeven van de techniek. We pleiten voor een drastische verhoging van dit leerpakket en voor het inschakelen van gespecialiseerde leerkrachten.

In bibliotheken en wijkhuizen begeleiden we Gentenaars om hun digitale rechten ten volle te kunnen benutten. In de nieuwe stadsbibliotheek De Krook worden hiervoor heel wat vernieuwende technieken ingeschakeld. Wij willen dat dit zo snel mogelijk veralgemeend wordt naar de wijkbibliotheeken. Voor veel Gentenaars blijft de drempel namelijk te groot.

We ondersteunen de verenigingen in onze stad om ook binnen hun werking te innoveren met de gepaste technologische oplossingen. De stad kan een rol spelen om *good practices* te verzamelen en applicaties te laten ontwikkelen voor de vele organisaties in onze stad.

Tot slot: technologie moet natuurlijk voor iedereen beschikbaar zijn. De stad moet inzetten op snel, gratis en open internet, zeker op openbare plaatsen.

VIJF. DE STAD ALS SOCIALE INNOVATOR

Voor de stad is een belangrijke rol weggelegd in de innovatie van nieuwe toepassingen en technologieën. Wij laten stedelijke innovatie vertrekken vanuit de noden en van daaruit zoeken we ook naar oplossingen, hightech of lowtech. We kiezen daarbij voor de keuzes met de kleinste privacygevaaren.

De Stad Gent moet ook een digitaal observatorium aanbieden waar alle woningen in de stad op geregistreerd zijn. Als huurder kan je via dat platform op zoek gaan naar een nieuwe stek en als verhuurder kan je de pagina van je woning met foto's en info stofferen. De huurder kan nagaan of de woning de nodige kwaliteitslabels heeft, maar ook opmerkingen van vorige bewoners lezen. Op het platform kan de huurder rechtstreeks met de eigenaar overleggen en op een veilige manier een digitaal contract ondertekenen. De Stad Gent houdt via dit platform ook de evolutie van de huurprijzen bij, en communiceert die actief naar huurdersverenigingen.

We stimuleren de ontwikkeling van innovatieve sociale '*fablabs*' waar coöperatieve organisaties experimenteren met nieuwe vormen van ecologische en lokale productie.

Wij willen dat Gent het voortouw neemt om burgers en verenigingen te versterken en zelf eigenaar te blijven van de vruchten van de technologische vooruitgang. We willen de stad transformeren naar een sociale slimme stad die technologie gebruikt om Gent weer van de Gentenaars te maken. We willen dat Gent een voorloper blijft in sociale digitale innovatie.